

Živa šola.

Peti pogovor.

(Dosedanji pogovori vranovali so jezik, ter zbujaali uho in oko. Perva stvar, ki jo učenci tu ogledujejo, je)

r i b a.

(Učitelj lahko dobí kako živo ribico iz domače vode, da jo učencem pokaže. Le ko bi je ne mogel dobiti, naj jo učencem kaže na podobi, recimo tako le:)

Tù imam ribo. Vidite, tù je glava — tù život — tù rep. Kako se tedaj imenuje ta žival? (Odgovarja naj se s polnimi stavki, počasi in razločno:) „Ta žival je riba“. Kako pravimo temu delu? To je glava i. t. d. Na glavi ima riba na vsaki strani eno oko — desno oko in levo oko. Z očmi riba gleda. Spređaj pri glavi ima usta. Z ustmi jé. Kaj jé riba? Červje ima rada. Govoriti in peti riba ne more. Mutastá (néma) je. Riba tudi nekako sliši. (Imajo zvonček, s katerim ribe k jedi kličejo.) Riba tudi duha. (Kaj duha?) Riba tudi čuti, boli jo, če se ji kaj hudega stori. Riba nima nog, ne more hoditi, temuč plava, s čim? (Učitelj naj pokaže plavute, in potem naj s črtami na deski pokaže, kako riba ravnomerno, navpik, pošev i. t. d. plava.) Riba plava navzgor, navdol, sim, počez i. t. d. Ali riba tudi leta? Zakaj ne? Ktere živali plavajo? Ktere letajo? Ktere tekajo? Ti imaš obleko, riba ima pa luske. Ti si gorek, riba pa je merzla. Kako ribe lové? Ktere dneve naj večkrat ribe jemo? Naštejte imena rib, ki jih poznate! (Zlatoka, posterv, sulec, menik, som, karp, ščuka, mrena, lipan, peskur, viza, jegulja, klen; polenovka, sardela, slanik i. t. d.)

Izgovori ime „riba“ počasi! Kteri glasnik se tù naj bolj sliši?

Ali imate vsi ploščice pri sebi? Denite ploščice na klop, bodemo pisali.

Primité čertalnik! Kažite ga! Ali ste ga poojstrili? Ali imate pri ploščici tudi gobico in če je vlažna? Sedite ravno! Položite ploščico pred se. Primité čertalnik! Narisajte, kako riba plava!

Kako plava riba v kvišku ali k verhu, kako navzdol, kako naravnost? Narisajte, kako plava riba pošev!

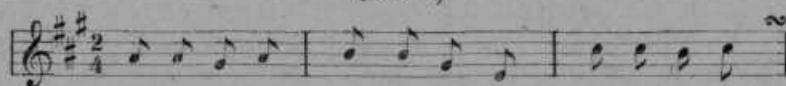
(Po teh in enakih vajah začénja naj se pisanje v šoli, in učenci naj se vadijo čerke pisati. V ta namen naj jim učitelj preskerbí načertane ploščice; če so kamnene (skrilne), naj jim učitelj z žebljem narisa čerte nan-je; če so pa iz papirja in že načertane in pikčaste, je pa še bolje. Paziti se pa mora, da so ploščice tako načertane, da se učenci vadijo vsaksebi t. j. velike čerke pisati, kajti malopisje je navadno pozneje slabopisje.)

Zato, ker ste bili pridni in ste lepo risali, bodem vam zopet eno zapel! Zahvalili bodemo Boga za lepe nauke, ki smo se jih naučili.

Rekli bodemo

čast Bogu!

(Kanon.)



Ker smo nau-ke zdaj kon-ča - li, Do-bre-ga že
Ni-smo ča-sa po-tra-ti-li, Mno-go smo se



toljk spo-zna-li: Čast Bo - gu!
na-u-či-li: Čast Bo - gu!

Dopisi in novice.

Iz ptujske okolice. Učiteljsko društvo ptujskega okraja je imelo 5. sušca svoj tretji letošnji zbor v Ptuj, kteremu je predsedoval gosp. predstojnik Serbec. Navzočnih je bilo 19 udov, in tukajšni mestni učiteljici, gospodičini Schule in Zurhalek, kot gostje. Predsednik je začel zborovanje ob pol 11. uri. Zapisnik zadnjega zbora se je prebral in poterdil. — Gosp. okrajni šolski nadzornik prof. Končnik je razdelil več knjig iz »Saukner-jevega zavoda« in sicer je dobila mestna šolska knjižnica 15 in okrajna uč. knjižnica 5 knjig; ostale pa ste dobili soli pri sv. Duhu in Vurbergu. — Gosp. nadzornik je prebral obširen odlok deželnega šolskega sveta na sporočilo okrajnega šolskega sveta za leto 1873. — Na dalje je gosp. nadzornik priobčil ukaz dež. šol. sveta o normalnih učnih črtežih in je priporočal posebno tukajšnemu stalnemu odboru, in tudi vsakemu posameznemu učitelju, da naj se ravna po teh črtežih in jih marljivo prebira do prihodnje okrajne konferencije, ker bo več važnih točk o njih na dnevnem redu. Konečno je gosp. nadzornik priobčil genealogično tabelo od Rudolfa I. habsburškega († 1291. l.) do pridobitve Tirolskega po Rudolfa IV. (1304. l.) Pazljivo smota velevažen govor poslušali. — Kar se tiče tako imenovanih »Anstellungstax«, katere so nam provizornim podučiteljem nepričakovano skoraj polovico plače za mesec sušec na enkrat požerle, sklenilo je društvo na predlog gosp. Robića, da se v tej zadevi obrnemo na okrajni šolski svet. — Gosp. Robić je na dalje predlagal: »Vprašanje za prihodnjo deželno konferencijo, katera so sedaj na svetlo prišla, se naj v prihodnjih društvenih zborih pretresujejo, da se bosta tukajšna gospoda poslanca v dež. konferencijo pri obravnavanju teh vprašanj mogla ravnati po sklepih večine učiteljev ptujskega okraja«. Ta predlog se je enoglasno sprejel in prvo teh vprašanj: »Ist das Fachlehrersystem in den höheren Klassen der Volksschule in der Uebergangsperiode aus der gegenwärtigen Einrichtung des Volksschulwesens in das durch die Normallehrpläne vorgezeichnete System angezeigt?« se je postavilo na dnevni red prihodnjega zbora v m. aprilu. — Na mesto drugega zapisnikarja g. Krajnca, kateri je iz društvenega vodstva izstopil, izvolil se je gosp. Schrei, učitelj v Ptuj. — Zbor se je sklenil ob 12¹/₂ uri. R. *)

Iz Šent-Vida pri Zatičini. Dolgo, dragi »Tovariš«, nisi nič poročal o naši dvorazredni ljudski šoli, danes pa mislim, da prav storim, ako nekaj besedec

*) Lepa hvala za poslano, za objabljeno prosimo.

Vred.